

høieste Banforheds-Classe, og jeg vil spørge, om han ikke selv, om ikke Alle vilde have været i Forlegenhed, om dette ikke havde været Skade for Loven om Krigsvanførehed, naar noget Saa-dant dengang havde været vedtaget. Det havde vistnok været ganske rigtigt, om denne Mand fra første Dieblik af var bleven sat i første Classe, men kun aarlig, hvorimod det vistnok vilde have været urigtigt, om han, saaledes som det vilde være skeet, dersom Udvalgets Forslag dengang havde været gjældende Lov, var bleven sat derind for Livstid. Efter den Forandring, jeg har foreslaaet, vilde denne Mand være bleven sat i en lavere Classe, den 3die Classe, for sin Livstid og derimod kun sat i den første Classe aarvis. Han var altsaa bleven staaende i den første Classe, indtil man af Erfaringen saa, at han virkelig kunde forsørge sig selv. Denne Erfaring vilde man allerede have faaet den første Gang, han fik et Embede, blot paa 800 Rbd.; og skøndt jeg paa ingen Maade siger, at dette vilde være en for rundelig Forsørgelse, saa vil dog Enhver indrømme, at den Mand, som kunde besørge et Embede, som afgav 800 Rbd., var foreløbig taalelig forsørgt. Dernæst vil man upaatvivlelig indrømme, at han var meget vel understøttet som krigsvanfør i 3die Classe, naar han fik et Embede, som gav ham 3000 Rbd. om Aaret, og naar han kunde besørge og røgte det. Man maa ogsaa indrømme, at han i saa Fald var saa vel forsørgt, at om han maaskee følte sig noget trykket af den Banforhed, han havde faaet i Krigen, og som maaskee ikke saaltdet havde bidraget til at fæste ham denne Jorfremmelse, kunde han holde En til Understøttelse i sit Embedes Udførelse. Men, naar man siger, at det er Lovens Aand, at man ikke skal tage Hensyn til saadanne sideordnede Forhold, saa siger jeg: Lad os ikke faae denne Aand ind i Loven; thi det er meget bedre for de Krigsvanføre, at den ikke er der; thi det er meget bedre, at naar 2 Mænd forresten staae lige til at faae et Embede, og den ene er krigsvanfør, den anden derimod ikke, at man saa benytter denne Betragtningmaade til Gavn for den Banfør. Det er meget gavnligt saavel for Staten som for den Krigsvanfør. Det er godt, at denne Betragtningmaade følger

dem deres Liv igjennem, det er godt, at den offentlige Omsorg er af den Bessaffenhed, at de erholde en saadan Forsørgelse, at man ikke mere skylder dem Noget. Jeg er fuldkommen overbevist om, at naar man rigtig undersøger Forholdet, ere netop de Forandringer, som jeg har foreslaaet at skulle træde i Kraft i Forbindelse med den Aand, som det er mig magtpaaliggende at faae ind i Forordningen, de gunstigste i Tidens Længde for de Krigsvanføre, fordi den vil henlede en gunstigere Betragtning paa dem.

Den ærede Rigsdagsmand har troet, at der var Uoverensstemmelse i de forskjellige Classer, hvori jeg havde indført de Personer, som have mistet Fornuftens Brug, men han har ikke lagt Mærke til, at jeg troer, at der maa være en væsentlig Forskjel mellem dem, som ere blevne sindssvage og dem, som blot have faaet en indskrænket Fornuftens Brug. Den som virkelig er sindssvag, ham vilde man ikke forsøge at benytte, Saa vilde man slutte sig til ham, naar de ikke gjøre det enten af Kjærlighed eller Interesse, og Saa vilde man haabe i ham at faae en Arbejder, de kunde bruge, selv i et enkelt eensartet Arbejde, hvorimod den, hvis Fornuft er indskrænket, kan snart, naar han bliver ved det samme Arbejde, i de samme Forhold og lever med de samme Mennesker, blive yderst brugelig i mange Retninger, og mangen en Gang har man seet Folk slutte sig til ham af virkelig Godhed og Kjærlighed, netop fordi han paa Grund af sin ringere Fornuft har en forøget Erkjendelse for deres Godhed og Kjærlighed og en forøget Iver for at opfylde sine Pligter, saaat jeg troer, at denne forskellige Stilling, hvori jeg har betragtet disse overensstemmende med den forskellige Bessaffenhed, som man virkelig skal finde hos dem.

Den ærede Rigsdagsmand har sagt, at, naar man skal gaae ind paa den Forandring, jeg har gjort med Hensyn til dem, som have mistet en Arm, skalde man ikke blive staaende ved dem, som have faaet Armen affat saa langt fra Skulderledet, at han kunde faae en Hjælpearms, men man skalde tage Hensyn til dem, som have mistet Armen under Albueledet. Jeg giver ham fuldkommen Ret deri, og jeg skalde